

оръженъ съ безусловна власт надъ беззащитни сѣщества, всѣ-кога ще злоупотрѣблява съ нея. А пъкъ какво нѣма да направи той, ако разорението и истрѣбванието на тѣзи сѣщества бѣде, при това, въ неговъ интересъ?

Прѣслѣдваніята отъ гърцитѣ се отражаватъ йоще по безчеловѣчно, тъй като гърцитѣ насочватъ притѣсненіята на турското управление върху естественнитѣ глави на българската националность: на учителитѣ, поповетѣ и всички, които сж получили нѣкакво образование. Гърцитѣ отдавна вѣрватъ, че Македония е тѣхна. Тий само биле образовани и тий прѣдставлявали християнската цивилизация vis-à-vis на исляма. Духовното стадо слѣпо се повиновало на грѣцкото духовенство. Българитѣ, като скотове, смиренно си обработватъ земята, подобно на финнитѣ въ Финляндия и летитѣ въ Курляндия, и малко изказватъ съзнателно разбиране на своята националность, както и онѣзи волове, които имъ влекатъ плуговетѣ. Но прѣди двадесетъ години, а особено отъ врѣме на Санъ-Стефанския трактатъ и отъ образованието на независима България, националната идея се пробудила съ такава сила, щото отъ сега вече тя не може да бѣде потѣпкана. Въ селската тишина българитѣ си запазили своитѣ права, езикъ и пѣсни. Тий съвсѣмъ не биле ограничени, макаръ че научвали нѣколко грѣцки думи или въ църквитѣ, или въ рѣдкитѣ църковни училища. И макаръ Портата да е отказала да утвърди българскитѣ епископи за окръжитѣ, които имъ се падали споредъ фирмата отъ 1872 година, но сѣществованието на българската екзархия позволява на жителитѣ отъ славянска кръвь: окончателно да се избавятъ отъ въздѣйствието на фанариотското духовенство върху тѣхъ, — и да се присѣдинятъ къмъ своята национална църква. Ето кое възбужда у гърцитѣ, и особено у тѣхнитѣ прелати, негодование и яростъ, които, вопрѣки всѣко християнско и чловѣческо чувство, ги подбутватъ да употрѣбляватъ противъ българитѣ най гнусни срѣдства. Тий ковладятъ, ужъ че българскитѣ училища сж огнище на революционна пропаганда, а учителитѣ сж *комити*, сир. принадлежатъ къмъ бунтовнически ко-